

Информација

у вези са предлогом из Агенде за састанак Радне групе за предшколско васпитање и образовање, за покретање иницијативе за утврђивање бенефицираног стажа

У вези са предложеном тачком Агенде, у смислу прописа о пензијском и инвалидском осигурању, указујемо на следеће:

1. Стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем је уређен Законом о ПИО:

- одредбом члана 52. Закона о ПИО је прописано да се осигуранику који ради на нарочито тешким, опасним и за здравље штетним радним местима, односно пословима и осигуранику који ради на радним местима, односно пословима на којима после навршења одређених година живота не може успешно обављати своју професионалну делатност, стаж осигурања у ефективном трајању рачуна се са увећаним трајањем под условима утврђеним овим законом;

- према члану 53. Закона о ПИО, радно место, односно посао на коме се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем је радно место односно посао на коме је рад нарочито тежак, опасан и штетан за здравље и поред тога што су примењене све опште и посебне заштитне мере утврђене прописима. Радно место односно посао на коме се стаж осигурања рачуна с увећаним трајањем је и радно место односно посао на коме је обављање професионалне делатности ограничено навршењем одређених година живота или због природе и тежине посла, физиолошке функције опадају у тој мери да онемогућавају њено даље успешно обављање.

- радна места, односно послови на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем утврђују се Правилником о радним местима, односно пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем (Правилник). Наиме, одредба члана 55. Закона о ПИО прописује да радна места, односно послове на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, поступак и начин за њихово утврђивање, као и степен увећања стажа осигурања утврђује министар надлежан за послове пензијског и инвалидског осигурања, на предлог Републичког фонда за ПИО (Фонд).

2. Поступак утврђивања и измене и допуне / ревизије радних места у Правилнику

а) Утврђивање радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем:

- Послодавац подноси Фонду захтев за утврђивање радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем и подноси стручну документацију припремљену у складу са Методологијом за израду стручне документације за утврђивање и ревизију радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем (Методологија је саставни део Правилника). Стручну документацију израђује организација регистрована за обављање делатности из области безбедности и здравља на раду. **С тим у вези указујемо да наведено подразумева знатне трошкове који падају на терет подносиоца захтева.**

- Комисија Фонда за утврђивање и ревизију радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем (Комисија), након разматрања захтева и документације и непосредног увида, обиласка радних места из захтева послодавца, утврђује да ли су испуњени услови из члана 53. Закона о ПИО да се та радна места утврде као радна места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем (радно место односно посао на коме је рад нарочито тежак, опасан и штетан за здравље и на коме је обављање професионалне делатности ограничено навршењем

одређених година живота или због природе и тежине посла, физиолошке функције опадају у тој мери да онемогућавају њено даље успешно обављање), као и са којим степеном увећања стажа осигурања. Комисија о наведеном сачињава записник.

- Управни одбор Фонда доноси Одлуку којом се утврђује Предлог Правилника о измени и допуни Правилника о радним местима, односно пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем. Предлог правилника се доставља стручној служби Министарства ради припреме за потписивање и правно техничке редакције текста у сарадњи са Републичким секретаријатом за законодавство, коме се Предлог правилника упућује на мишљење.

- Правилник се доставља министру на потписивање у пет примерака. Од тога се два потписана примерка достављају Републичком секретаријату за законодавство, ради објављивања у „Службеном гласнику РС”, као и један примерак електронском поштом.

б) Ревизија радних места и степена увећања стажа осигурања:

- У складу са чланом 55. став 4. Закона о ПИО, радна места односно послови, као и степени увећања стажа осигурања, подлежу ревизији најдоцније по истеку 10 година од дана њиховог утврђивања.

Према члану 57. Закона о ПИО, **ревизијом радних места, односно послова на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем и степена увећања стажа осигурања**, у смислу овог закона, сматра се поновна оцена постојања услова из члана 53. овог закона на основу које се утврђује на којим радним местима, односно пословима престаје рачунање стажа осигурања с увећаним трајањем, **односно мења степен увећања стажа** или уводи рачунање стажа осигурања са увећаним трајањем. Ревизија радних места односно послова врши се на начин и по поступку по којима се врши њихово утврђивање.

- Правилником је прописано да поступак ревизије радних места из члана 2. Правилника покреће **Фонд на основу годишњег плана и програма ревизије**, који се доноси на основу промена услова рада који су резултат нових техничко-технолошких процеса, развоја и организације производног процеса, унапређења заштите на раду и других параметара од утицаја на тежину, штетност и опасност по здравље.

Захтев за покретање поступка ревизије може поднети и послодавац.

- **Поступак ревизије спроводи Комисија на начин предвиђен Правилником за утврђивање радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем.** Наведено значи да је и у поступку ревизије потребно припремити стручну документацију у складу са **Методологијом**, а трошкове сноси подносилац захтева за покретање поступка ревизије, односно **Фонд или послодавац.**

- По спроведеном поступку ревизије Комисија доставља Фонду мишљење о потреби измене радних места и степена увећања стажа осигурања из члана 2. Правилника.

Следи предлог за измену и допуну Правилника, у поступку као код утврђивања радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем.

3. Имајући у виду наведене одредбе Закона о ПИО и Правилника, сматрамо да нема основа иницијатива за утврђивање стажа осигурања са увећаним трајањем за радна места у области предшколског васпитања и образовања, с обзиром да није реч о тешким, опасним и за здравље штетним радним местима, односно пословима.

Такође, према информацији Фонда који спроводи поступак по захтеву за утврђивање радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, до сада није било сличних иницијатива у овој области, па ни ревизија радних места у Правилнику.

Сектор за пензијско и инвалидско осигурање